šalia kurio iš V pusės gali būti išlikę pavienių žemutinio gitijos sluoksnio radinių. Šventosios 4-osios radimvietės ŠR pakraštys ištirtas. Liko 2 m pločio ruožas tarp R. Rimantienės ir 1987–1988 m. lietuvių ir norvegų ekspedicijos ištirtų plotų (2 pav.). PV gyvenvietės ribą dar reikia nustatyti. Chronologinė ir kultūrinė paminklo interpretacija išlieka nepakitusi. Radiniai būdingi neolitinėms Narvos ir Rutulinių amforų kultūroms. Prie ežerėlio–lagūnos buvo apsistoję ir paliko pėdsakus viduriniojo bei vėlyvojo neolito gyventojai.

Šventosios 26-ojoje gyvenvietėje, paminklo ŠR dalyje, ištirtas 56 m^2 plotas. Aptiktas kultūrinis sluoksnis su keramika, titnaginiais, akmeniniais, kauliniais ir gintariniais radiniais. Radiniai būdingi neolitinei Narvos kultūrai. Nustatyta, jog paminklas galutinai neištirtas. Šventosios 26-oji gyvenvietė patenka į numatomų statybų plotą, Š paminklo dalis ariama.

2003 m. Šventosios archeologinio komplekso tyrinėjimai parodė, jog tarp anksčiau ištirtų plotų dar yra nemažai vietų, kuriose išliko kultūrinis sluoksnis. Būtina iki statybų pradžios ištirti išlikusį kultūrinį sluoksnį ir sustabdyti savavališką žemės arimą paminklinėje teritorijoje.

ŠVENTOJI ARCHAEOLOGICAL COMPLEX

During the archaeological expedition of 2003 in two objects of the Šventoji (Palanga) archaeological complex, the total area of 140 m^2 was explored. In the finding-site of Šventoji 4, the area of 84 m^2 was explored. Fragments of ceramics, flint-, bone- and wooden artefacts, amber pieces were found there. The finds are typical to the Neolithic Narva- and Globular Amphora cultures. People of the Middle- and Late Neolithic stayed and left their traces at the small lake – lagoon. In the Šventoji 26 settlement, the area of 56 m^2 was explored in the northeastern part of the monument. The cultural layer with pottery and finds of flint, stone, bone and amber was unearthed. The finds are typical to the Narva culture.

RAUDONDVARIO STOVYKLAVIETĖ

Vida KLIAUGAITĖ

Raudondvario akmens amžiaus stovyklavietė (Kauno r.) yra į Š nuo dešiniojo Nemuno kranto, Raudondvario P pakraštyje, ant III viršsalpinės Nemuno terasos, Pakalnės g. Š pusėje, 1,1 km nuo kelio Kaunas–Jurbarkas sankryžos ir 0,6 km nuo sentikių kapinių. Stovyklavietę 1959 m. aptiko R. Rimantienė, ji žvalgyta 1960 m. Stovyklavietėje buvo užfiksuotas trijų horizontų kultūrinis sluoksnis su paleolitiniais gremžtukais, rėžtukais, svidriniais antgaliais, skeltėmis ir skaldytiniais bei mezolitinėmis skeltėmis, žeberklų ašmenėliais, mažais gremžtukais, pailgais rėžtukais ir laibaisiais skaldytiniais (*LAA*, t. 1, V., 1974, p. 68). Nustatyta stovyklavietės teritorija užima 0,82 ha plotą šlaite.

2003 m. atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai, turint tikslą nustatyti objekto vertę ir jo teritoriją. Iš viso ištirta 30 m^2. Stovyklavietės teritorijoje ir už jos ribų iškasti 7 šurfai, 6 iš jų 2x2 m ir vienas – 2x3 m dydžio (šurfas 2). Šešiuose iš šurfų (1, 3 , 4, 5, 6 ir 7)

archeologiškai vertingo sluoksnio neaptikta. Po velėna užfiksuotas pilkas ar rusvas povelėninis sluoksnis, pereinantis į šviesų nejudintą smėlį (šurfai 1, 3, 4, 5). Šurfuose 6 ir 7 aptikti iki 1,95 m ir 2,15 m storio sąnašiniai smėlio bei sapropelio sluoksniai.

Šurfe 2 aptiktas iki 1,65 m storio kultūrinis sluoksnis. Jau nuiminėjant velėną rasti 3 titnagai – dvi nuoskalos ir skaldytinis. Po velėna atsidengė pilka, susimaišiusi su rusva žemė. Šiame sluoksnyje aptiktos 2 nedidelės lipdytos mineralinės keramikos šukelės. P šurfo dalyje giliau pilką žemę keičia pilko ir geltono smėlio margas sluoksnis, o centrinėje šurfo dalyje – pilkas sąnašinis smėlis. 1,2 m gylyje nuo esamo žemės paviršiaus aptiktas *židinys* su apdegusiais akmenimis. Tai 1,7x1,05 m skersmens juodo degėsingo smėlio kontūras, o jame – 1x1 m skersmens akmenų sankaupa. Židinyje buvo per 60 stipriai apdegusių akmenų, vidutinis jų skersmuo – 12–15 cm. Pjūvyje židinys – netaisyklingos formos, siekia iki 43 cm gylio.

Iš viso šurfe surinkta 170 titnagų (dauguma – sąnašiniame smėlyje), iš jų 160 žmogaus skaldyti – 129 nuoskalos ir jų dalys, 18 skelčių, 5 skaldytiniai ir 8 retušuoti (mikrorėžtukas, kaltelis, grandukas, gremžtukas, kt. dirbinių fragmentai), likusieji 10 – gamtiniai. 112 iš 160 žmogaus apdirbtų titnagų pasidengę storesne ar plonesne balta patina.

Nustatyta, kad šioje vietoje yra vertingas akmens (ar bronzos) amžiaus paminklas. Iškasta medžiaga nėra pakankama objektui datuoti, tačiau patina pasidengę radiniai rodo seną jų amžių, kiek abejotinas mikrorėžtukas bei dar vienas mikrolitinio pobūdžio dirbinėlio fragmentas galėtų būti priskirti mezolitui. Rastas 1 kaltelio tipo dirbinėlis. Tokie dirbiniai naudoti nuo bronzos iki pat senojo geležies amžiaus.

RAUDONDVARIS CAMPSITE

In 2003 in the Stone Age campsite of Raudondvaris and its environs, the total area of 30 m^2 was explored. There was unearthed a cultural layer up to 1.65 m thick, with flint blades, flakes and artefacts. At a depth of 1.2 m from the present surface of ground, a round fireplace of 1 m in diameter with burnt stones was uncovered. This place is a valuable Stone Age (or Bronze Age) monument.

BENAIČIŲ ARCHEOLOGINIS KOMPLEKSAS

Algimantas MERKEVIČIUS, Rėda NEMICKIENĖ

2003 m. VU tęsė Benaičių archeologinio komplekso tyrinėjimus, pradėtus 2000 m. ir tęstus 2002 m. (žr. *ATL 2000 metais*, V., 2001, p. 14–16; *ATL 2002 metais*, V., 2005, p. 10–12. Tyrinėjimų tikslas – ištirti apardytas vietas bei patikslinti šio archeologinio objekto teritoriją.

2003 m. buvo ištirtos 3 perkasos: 13, 14 ir 15.

Perkasa 13 buvo į Š nuo perkasos 7, 2x10 m dydžio, orientuota Š–P kryptimi. Perkasoje iki 34–35 cm gylio nuo žemės paviršiaus buvo matomos arimo vagos. Joje, po maždaug 5 cm storio velėnos sluoksniu, atsidengė armuo – tamsiai rudas smėlingas juodžemis, kurio storis – 20–30 cm. Po šiuo sluoksniu buvo įžemis – rudas natūralus, vietomis smėlingas žvyras. Perkasoje apie 20–